

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไขที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งสาระสำคัญของบทนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการดำเนินวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปราย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน และความรับผิดชอบทางการเรียน ก่อนและหลังการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข กับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้

สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีสมมติฐาน ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการสอนสูงกว่าก่อนได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้
3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไขสูงกว่าการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนเทศบาล 5 (บ้านตลาดเก่า) อำเภอเมือง จังหวัด ยะลา จำนวน 60 คน

2. แบบแผนการวิจัย

แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นวิจัยกึ่งทดลอง ซึ่งดำเนินการทดลองตามแบบแผนการทดลองแบบ (Nonequivalent Experimental Group Design)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาณเงื่อนไข

1.2 แผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา จำนวน 40 ข้อ มีค่าความยากง่าย (P) ตั้งแต่ .20 - .80 ค่าอำนาจจำแนก (D) ตั้งแต่ .20 - .53 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.85

3. แบบวัดความรับผิดชอบทางการเรียน จำนวน 1 ชุด รวม 40 ข้อ ซึ่งมีค่าอำนาจจำแนก (D) ตั้งแต่ 1.76 -5.00 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ขั้นเตรียมการทดลอง

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1.1.1 แผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาณเงื่อนไข จำนวน 7 แผน

1.1.2 แผนการจัดการเรียนรู้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ จำนวน 7 แผน

1.1.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา

1.1.4 แบบวัดความรับผิดชอบทางการเรียน

1.2 เตรียมนักเรียนเข้ารับการทดลอง โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ซึ่งได้มาจากการสุ่มห้องเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก แล้วสุ่มห้องเรียนที่ได้เป็นกลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 30 คน และกลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน รวมนักเรียนทั้งหมดจำนวน 60 คน

1.3 เตรียมห้องสำหรับใช้ในการทดลอง

2. ขั้นตอนการทดลอง

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสอนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง ดังนี้

1.1 กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และแบบวัดความรับผิดชอบทางการเรียนก่อนการทดลอง

1.2 กลุ่มทดลองที่ 1 สอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาณเงื่อนไข ใช้เวลาในการทดลอง 7 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 คาบ / สัปดาห์ รวม 7 สัปดาห์

1.3 กลุ่มทดลองที่ 2 สอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ ใช้เวลาในการทดลอง 7 แผนการจัดการเรียนรู้ แผนละ 2 คาบ / สัปดาห์ รวม 7 สัปดาห์

3. ขั้นหลังการทดลอง

3.1 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และแบบวัดความรับผิดชอบทางการเรียนไปทดสอบกับกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม

3.2 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบของกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาณเงื่อนไข โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน

2. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระจากกัน

3. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาณเงื่อนไข

กับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ โดยการทดสอบค่าที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่าง เป็นอิสระจากกัน

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบผลของการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งผู้วิจัยอภิปรายผลตามลำดับสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานข้อที่ 1 กล่าวว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการสอนสูงกว่าก่อนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข”

ในการทดสอบเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample) พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไขมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้เนื่องจากการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข เป็นการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้าง

ความรู้ความเข้าใจด้วยตนเอง และเป็นกระบวนการจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้นักเรียนสร้าง ความหมายด้วยตัวผู้เรียนเอง โดยใช้ความรู้เดิมมาสร้างความรู้ในสถานการณ์ใหม่ที่เป็นจริง โดย ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่มีความหมาย และผู้เรียนได้ประสบการณ์จริง โดยได้ร่วมกันคิดวางแผน แก้ปัญหาด้วยตนเองนี้ เป็นสิ่งสำคัญที่ ส่งผลให้นักเรียนมีความคงทนต่อการเรียนรู้ได้นาน และทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งชนาธิป พรกุล (2544 : 17) กล่าวว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ได้ดี ก็ต่อเมื่อผู้เรียนมีโอกาส ได้รับข้อมูล ประสบการณ์ใหม่ ๆ เข้ามา และมีโอกาสได้ใช้กระบวนการทางสติปัญญาของตนเอง ในการคิด กลั่นกรองข้อมูล ทำความเข้าใจข้อมูล เชื่อมโยงข้อมูลความรู้ใหม่กับความรู้เดิม และ สร้างความหมายข้อมูลความรู้ด้วยตนเอง กระบวนการสร้างสรรค์ความรู้นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ที่มีความหมายต่อตนเอง จะส่งผลถึงความเข้าใจ และการคงความรู้นั้น (Retention) และ สอดคล้องกับความเห็นของ Dewey (1992 : อ้างถึงใน สุวิทย์ และ อรทัย มุลคำ : 126-130) ที่กล่าวว่า ผู้เรียนต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับการกระทำ (Learning by Doing) และผู้เรียนต้องมีการทำความเข้าใจ ความรู้ใหม่ โดยอาศัยประสบการณ์เดิม ที่สั่งสมมาเป็นพื้นฐานในการเรียน วางแผน คิดแก้ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกับผู้อื่น เป็นการขยายทัศนะของตนให้กว้างขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์ข้อมูล และแก้ไขปัญหาได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของประวีณา นิลนวล (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนตามกรอบแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแรงจูงใจต่อเนื่องทางการ เรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบ การสอนตามกรอบแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้เองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี ดันดีวัฒนการ (2544 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้วิชา คณิตศาสตร์ เรื่องการคูณการหาร ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนตามแนวคิด ของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์กับวิธีสอนแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตาม แนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อย่างไรก็ตามผลการวิจัยในครั้งนี้อย่างยิ่งพบอีกว่าความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญา เงื่อนไขเพิ่มขึ้น เนื่องจากการเรียนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้สัญญา เงื่อนไข เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีอิสระในการแสดงออกพฤติกรรมการเรียนรู้ ของตนเองได้อย่างเต็มที่ เนื่องจากนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมที่ต้องแสดงออกใน

ชั้นเรียนด้วยตนเอง โดยการทำสัญญาเงื่อนไขระหว่างครูและนักเรียน ซึ่งตกลงร่วมกันในชั้นเรียนเกี่ยวกับพฤติกรรมความรับผิดชอบทางการเรียน โดยร่างสัญญาขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษรจากความเห็นชอบของนักเรียนทั้งห้อง จากนั้นครูและนักเรียนลงชื่อกันในใบสัญญา หากนักเรียนสามารถปฏิบัติตามที่ได้ตกลงในสัญญา เช่น นักเรียนส่งงานตรงเวลา ไม่พูดเสียงดังในห้องเรียน ฯลฯ ครูจะให้การเสริมแรงเป็นแสดมปีละสามในแต่ละคาบที่สอน เพื่อแลกของรางวัลหลังจากที่เรียนในหน่วยการเรียนรู้จบ ซึ่งทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น มีแรงจูงใจ สามารถที่จะปฏิบัติ และควบคุมตนเองให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่สัญญาไว้ได้ ส่งผลทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ และความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชูลี อยู่ปรัชญา (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการใช้สัญญาเงื่อนไขเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลควบคู่กับ การเสริมแรงแบบต่อเนื่อง และแบบเว้นระยะที่มีวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่านักเรียนมีวินัยในห้องเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการใช้สัญญาเงื่อนไขเป็นกลุ่มควบคู่กับการเสริมแรงแบบต่อเนื่องและ แบบเว้นระยะ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของคาราพร ชื่อเชียรสกุล (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาเกี่ยวกับการเปรียบเทียบผลการ ใช้สัญญาเงื่อนไขเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลที่มีต่อพฤติกรรม ตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้สัญญาเงื่อนไขเป็นกลุ่ม มีพฤติกรรมตั้งใจเรียนเพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

สมมติฐานข้อที่ 2 กล่าวว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียน หลังได้รับการสอนสูงกว่าก่อนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้”

ในการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาและความรับผิดชอบทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ ก่อนและหลังการทดลอง โดยใช้ทดสอบค่าที (t-test) แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample) พบว่านักเรียนกลุ่มการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 ทั้งนี้การสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้นั้น ได้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น เป็นการเปิดโอกาสให้ได้ทำความเข้าใจกับแนวคิดต่าง ๆ ด้วยตนเอง และทำให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเป็นผู้ประเมินความเข้าใจของตนเองด้วย การที่ผู้เรียนได้มีโอกาสทำงานร่วมกันนั้น ไม่ใช่เพียงเพื่อให้ผู้เรียนช่วยเหลือกัน หรือแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันเท่านั้น แต่การที่ผู้เรียน

ได้ร่วมมือกันทำงานยังช่วยให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ นอกจากนี้วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ของผู้เรียนที่เกิดขึ้นเป็นการเสริมประสิทธิภาพของการทำงานให้สูงขึ้น เพราะว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้ครั้งนี้ผู้เรียนได้มีโอกาสสร้างสรรค้ความรู้ด้วยตนเอง โดยผู้เรียนได้ศึกษา วิเคราะห์ สร้างความหมายข้อมูล และประสบการณ์ด้วยตนเอง โดยใช้ทักษะกระบวนการต่าง ๆ ระหว่างการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวันเพ็ญ วรรณโกมล (2542 : 170) ว่า เมื่อผู้เรียนจัดระเบียบการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสร้างสรรค้ความรู้นั้นก็จะมี ความหมายต่อผู้เรียนมากขึ้น และกระบวนการสร้างสรรค้ความรู้นี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่งผลถึงความเข้าใจ และความคงทนของความรู้ จึงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การที่ผู้เรียนได้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ทำให้ผู้เรียนสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้สมบูรณ์ขึ้น ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา สังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของคำนิง อยู่เลิศ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า นักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรณี ทองทับ (2545 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ ที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนมีความรับผิดชอบด้านการเรียนดีขึ้น หลังจากได้รับการเรียนแบบร่วมมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ในส่วนของความรับผิดชอบทางการเรียนนั้น นักเรียนที่ได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎี การสร้างสรรค้ความรู้ส่งผลให้ความรับผิดชอบทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาเพิ่มขึ้น อาจ เนื่องมาจากการเรียนรู้เกิดการค้นพบของผู้เรียน และผู้เรียนมีแรงจูงใจ ทำให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้น (Active) มีการควบคุมตนเองในการสร้างสรรค้ความรู้ (Self- Regulation) เกี่ยวกับ กิจกรรมการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Bay et all (1992 อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล ,2545 : 297) ว่า การเรียนรู้โดยการค้นพบ นอกจากจะเพิ่มทักษะในการคิดของผู้เรียน แล้ว นักเรียนจะเป็นผู้รับผิดชอบในการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมจิตต์ สุวรรณวงศ์ (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาการจัดสภาพการณ์เสริมความคิดเชิงคุณธรรมสังคมตาม แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย พบว่า การใช้การสื่อสารอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยครูใช้คำถามเพื่อให้เด็กสะท้อนความรู้สึกและปัญหาของตนเอง ช่วยให้เกิดความคิดหา วิธีแก้ปัญหาด้วยตนเอง และเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเองให้เป็นพฤติกรรมที่จะไม่สร้าง ปัญหาแก่ตนเองและผู้อื่น

สมมติฐานข้อที่ 3 กล่าวว่า “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียน หลังได้รับการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไขสูงกว่าก่อนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้”

ผลการทดลอง พบว่า นักเรียนกลุ่มการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่าการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สะท้อนให้เห็นว่าการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา และความรับผิดชอบทางการเรียนสูงกว่า พิจารณาได้จากการศึกษาที่ผู้เรียนมีบทบาทในการเรียนรู้เพิ่มเติมที่ ซึ่ง Devries (1992 : 1-2 อ้างถึงใน ทศนา แจมมณี ,2545 : 94-96) ได้กล่าวถึงบทบาทของผู้เรียนว่า ผู้เรียนสามารถที่จะนำตนเองและควบคุมตนเองในการเรียนรู้ เช่น ผู้เรียนจะเป็นผู้เลือกสิ่งที่ต้องการเรียนเอง ตั้งกฎระเบียบเอง แก้ปัญหาที่เกิดขึ้นเอง ตกผลึกตนเองเมื่อเกิดความขัดแย้งหรือมีความคิดเห็นแตกต่างกัน เลือกผู้ร่วมงานได้เอง และรับผิดชอบในการดูแลรักษาห้องเรียนร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศิริพร สุวรรณการณ (2546 : 91) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู

อนึ่งการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค์ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข เป็นกระบวนการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และลดพฤติกรรมอันก่อความในชั้นเรียน จากการวิจัยครั้งนี้สังเกตได้ว่า นักเรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้ และมีความกระตือรือร้นในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ เห็นได้จากการที่นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดพฤติกรรมในสัญญาเงื่อนไขด้วยตนเอง การบอกเงื่อนไขที่ชัดเจนในสัญญา ทำให้นักเรียนรู้ว่าควรแสดงพฤติกรรมอย่างไร และจะได้รับผลกระทบอะไรหลังจากที่นักเรียนแสดงพฤติกรรมนั้นแล้ว จึงทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขในสัญญามากกว่าปฏิบัติตามคำสั่งของครู ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2549 : 207) ที่กล่าวว่า ผู้ที่ถูกปรับพฤติกรรมได้มีส่วนร่วมในการวางแผน และตัดสินใจในการดำเนิน โปรแกรม จะทำให้เกิดความรู้สึกที่ดีกว่าการที่คนอื่นมา

เป็นผู้ดำเนินการ โดยที่ตนเองไม่มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการที่ผู้ถูกปรับพฤติกรรมเป็นผู้วางเงื่อนไขทั้งการเสริมแรงและการลงโทษเองนั้น ทำให้เขาสามารถยอมรับเงื่อนไขผลกระทบได้ดีกว่า การที่ผู้อื่นเป็นผู้กำหนด ซึ่งทำให้นักเรียนมีความต้องการที่จะปฏิบัติตามมากกว่าที่จะถูกบังคับอีก ทั้งนี้ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้มากขึ้น และจะส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สอดคล้องกับปฐมา ชุมศรี (2547 : 100) ที่ศึกษาผลของการเรียนแบบร่วมมือ ควบคู่การใช้สัญญาเงื่อนไขที่มีต่อวินัยในตนเอง ด้านความรับผิดชอบ ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่าความมีวินัยในตนเอง ด้านความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มการเรียน แบบร่วมมือควบคู่การใช้สัญญาเงื่อนไขมีวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนกลุ่ม การเรียนแบบปกติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูผู้สอนสามารถนำแนวการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้ สัญญาเงื่อนไขไปจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาความสามารถทางด้านผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน และความรับผิดชอบทางการเรียน โดยคำนึงถึงความสนใจของนักเรียน

1.2 โรงเรียนสามารถนำกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไข ไปเป็นแนวการจัดกิจกรรมในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเป็น แนวทางในการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษาให้เหมาะสมกับความสามารถและพื้นฐานความรู้ ของเด็ก

1.3 ผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา ควรส่งเสริมและให้การ สนับสนุนครูผู้สอนในการนำกิจกรรมการเรียนการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสรรค้ความรู้กับการใช้ สัญญาเงื่อนไขไปใช้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างสรรค้ความรู้ด้วย ตนเอง

1.4 ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูผู้สอนควรมอบหมายงานให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติ นอกห้องเรียน เพื่อสร้างบรรยากาศให้นักเรียนได้คิดและปฏิบัติด้วยตนเองให้มากที่สุด พร้อมให้ เวลาที่เหมาะสมในการศึกษาหาข้อมูลของนักเรียน

1.5 การร่างใบสัญญาเงื่อนไข ครูผู้สอนควรเจรจาตกลงทำสัญญาเงื่อนไขในการกำหนด พฤติกรรมของนักเรียนเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบทางเรียนร่วมกัน แต่การ ปรับพฤติกรรมบางกรณีควรใช้สัญญาเงื่อนไขเป็นรายบุคคล เนื่องจากแต่ละคนมีความแตกต่าง

ระหว่างบุคคล มีพฤติกรรมที่ต้องปรับปรุงไม่เหมือนกัน แต่อาจจะทำให้เสียเวลาในการร่างสัญญาไม่มากนัก

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งค์ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไขกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถแก้ปัญหา ความคงทนในการเรียนรู้ เจตคติทางการเรียน และความมีวินัยในการเรียน

2.2 ควรมีการศึกษาผลของการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งค์ความรู้กับตัวแปรต้นอื่น ๆ เช่น การใช้สัญญาการเรียน การเรียนแบบคู่คิด

2.3 ควรมีการศึกษาผลของการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งค์ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไขที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความรับผิดชอบทางการเรียนกับวิชาอื่น ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาผลของการสอนตามแนวคิดทฤษฎีการสร้างสร้งค์ความรู้กับการใช้สัญญาเงื่อนไขกับเด็กนักเรียนก้าวร้าว หรือนักเรียนที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในชั้นเรียน

บรรณานุกรม

หนังสือ

- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.(2521).**ศีลธรรมและวัฒนธรรมไทย**.กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ.(2525).**คู่มือการศึกษาจริยธรรมระดับอุดมศึกษา ตอนที่ 2**. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.(2543).**เอกสารชุดเทคนิคการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน**
สำคัญที่สุด : การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.หน่วยศึกษานิเทศก์.(2526). **ชุดการเรียนรู้การสอนปลูกฝัง**
และการสร้างค่านิยมพื้นฐานเรื่องความรับผิดชอบ.กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน.(2542). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ**
พ.ศ.2542 .กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- ชิดชนก เขิงเขาว์.(2535).**การวิจัยเบื้องต้นทางการศึกษา**.พิมพ์ครั้งที่ 2.ปัตตานี : ฝ่ายเทคโนโลยี
ทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- ชูศรี วงศ์รัตน์.(2541).**เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- ดวงเดือน พันธมนาวิน.(2539).**ชุดฝึกอบรมการเสริมสร้างคุณลักษณะของข้าราชการพลเรือน**.
กรุงเทพฯ : สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน.(สำเนา).
- บุญชม ศรีสะอาด.(2541). **วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย** .พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ :
สุวีริยาสาส์น.

ทศนา แวมมณี.(2544).วิทยาการด้านการคิด. กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป เมเนจमेंท์.

_____.(2545).ศาสตร์การสอน:องค์ความรู้เพื่อการจัดการสอนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ป.มหาจันทร์.(2536).สอนเด็กให้มีความรับผิดชอบ.กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.

ประคอง วรรณสูตร.(2535).สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์.กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์.

ประเทือง ภูมิภัทราคม. 2540.การปรับพฤติกรรม : ทฤษฎีและการประยุกต์ .กรุงเทพฯ:โอ.เอส.พรีนติ้ง เฮาส์.

ประสาธ อิศรปริดา.(2538). สาระตะจิตวิทยาการศึกษา.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรณี ช.เจนจิต.(2545). จิตวิทยาการเรียนการสอน.กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ แกรมมี่.

พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์.(2544). การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ : แนวคิด วิธีและเทคนิค การสอน 2 .กรุงเทพฯ : เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป เมเนจमेंท์ .

ไพจิตร สดวกการ.(2544). เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติ เพื่อการเป็นครูวิทยาศาสตร์มืออาชีพ.หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา : เอ็มพันธ์.

มนัสวาสน์ โกวิทยา.(2547).การศึกษานอกระบบโรงเรียน : แนวทางการศึกษาและกิจกรรมที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน.(2542).พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542 .กรุงเทพฯ : นานมีบุคส์พับลิเคชัน.

รุ่ง แก้วแดง. (2541).ปฏิวัติการศึกษาไทย.พิมพ์ครั้งที่ 5.กรุงเทพฯ : มติชน

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ.(2536).เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

วรรณทิพา รอดแรงคำ.(2540). **Constructivism**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

วิทยากร เชียงกูล.(2540). รายงานสภาวะการศึกษาไทย ปี 2540. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.

วันเพ็ญ วรรณโกมล.(2542). การสอนสังคมในระดับมัธยมศึกษา.พิมพ์ครั้งที่ 2 . สถาบันราชภัฏธนบุรี.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต .(2549). **ทฤษฎีและเทคนิคการปรับพฤติกรรม**.พิมพ์ครั้งที่ 5.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

_____.(2526). **การปรับพฤติกรรม**.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ .(2541).รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2540. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.(2540).**ทฤษฎีการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม**. กรุงเทพฯ : ใต้ เดีย สแควร์.

สำนักงานประสานงาน โครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กระทรวงศึกษาธิการ.(2540). **คู่มืออบรมปฏิบัติ : กระบวนการเรียนการสอนแบบนักเรียนเป็นศูนย์กลาง**.กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ .(2539). **แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ.2535-3539**. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ .(2544). **แผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 7 พ.ศ.2540-2544.**

กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ.(2526).**คู่มือการปลูกฝังค่านิยม.** กรุงเทพฯ : กราฟิคอาร์ต.

สุรางค์ โสวตระกูล .(2541). **จิตวิทยาการศึกษา.**พิมพ์ครั้งที่ 4.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ โสวตระกูล .(2545). **จิตวิทยาการศึกษา.**พิมพ์ครั้งที่ 5.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สุวิทย์และอรทัย มูลคำ.(2545). **21 วิธีจัดการเรียนรู้.** กรุงเทพฯ : เอ็มพันธ์.

เสาวนีย์ เกรียร์และมัลลิกา ขุนะเดมิย์ .(2540).**กระบวนการเรียนการสอนนักเรียนเป็นศูนย์กลาง.**กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.

ไสว พิทขาว.(2542). **หลักการสอนสำหรับการเป็นครูมืออาชีพ.**กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์.

อาภา จันทรสกุล และอัญชัน เกียรติบุตร.(2530).**การปรับพฤติกรรมทางการศึกษา.**กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อบู มั่นสุร.(2526). **จริยธรรมอิสลาม.**กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์.

อัจฉรา ธรรมภรณ์. 2531.**จิตวิทยาการเรียนรู้ : ทฤษฎีและปฏิบัติ.** ปัตตานี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.

วิทยานิพนธ์

- กมลวัฒน์ วันวิชัย.(2545). “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีวัดอัมพรสวรรค์ กรุงเทพมหานคร”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.(สำเนา).
- คำนึ่ง อยู่เลิศ .(2541). “ผลของการใช้กิจกรรมกลุ่มที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเศวตฉัตร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร”, .สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ประสานมิตร.(สำเนา).
- จันทร์หา พวงยอด.(2543). “การพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยาโดยใช้กิจกรรม และเทคนิคการประเมินผลสภาพจริง”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).
- จूरรัตน์ นันทยทวิกุล.(2538). “การวิเคราะห์องค์ประกอบคุณลักษณะความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในกรุงเทพมหานคร”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).
- ชูลี อยู่ปรัชญา.(2540). “การใช้สัญญาเงื่อนไขควบคู่กับการเสริมแรงเพื่อพัฒนาวินัยในห้องเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดตะกล้าเขตประเวศ กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร. (สำเนา).
- เชนิสา ชื่นสุวรรณ.(2539).”การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความสนใจในวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).

คาราพร ช่อเชียรสกุล.(2540). “การเปรียบเทียบผลการใช้สัญญาเงื่อนไขเป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสาคร”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).

ถวิล จันท์สว่าง.(2545). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบของนักเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).

นภคธ กวนะวิเชียร.(2540). “การศึกษาค่านิยมด้านความรับผิดชอบของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นที่ได้รับการเสริมสร้างด้วยกระบวนการที่พัฒนาตามแนวคิดของไฮเซ็นและแรทส์”,วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(สำเนา).

ปรีชา ชัยนิยม. (2542). “การศึกษาความคิดเห็นของการสอนความรับผิดชอบ และความมีระเบียบวินัยโดยกระบวนการกลุ่มสัมพันธ์ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).

ปฐมา ชุมศรี.(2543). “ผลของการเรียนแบบร่วมมือควบคู่กับการใช้สัญญาเงื่อนไขที่มีต่อวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

ประวีณา นิลนวล.(2541). “ผลของการใช้รูปแบบการสอนตามกรอบแนวคิดผู้เรียนสร้างความรู้เอง ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(สำเนา).

พรรณี ทองทับ.(2545). “ผลของการเรียนแบบร่วมมือที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนศรีเอี่ยมอนุสรณ์ เขตบางนา”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).

พรรณี ผุดเกตุ.(2541). “ผลของการใช้สัญญาณการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความรับผิดชอบในการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา).

พิชญ์ ขำมา.(2543). “ผลของการส่งเสริมจริยธรรมทางสังคมตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ของเด็กวัยอนุบาล โดยการใช้การอภิปรายเพื่อแก้สถานการณ์ที่มีข้อขัดแย้งทางจริยธรรมในนิทานที่มีทางสองแพร่ง”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(สำเนา).

เพ็ชรินทร์ ปฐมวนิชกะ.(2535). “การวิเคราะห์ห้วงค์ประกอบความรับผิดชอบของนักเรียนระดับประถมศึกษา : กรณีศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดจังหวัดพิษณุโลก”.วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร. (สำเนา).

ไพจิตร สดวกการ.(2538). “ผลของการสอนคณิตศาสตร์ตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และความสามารถในการถ่ายโยงการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(สำเนา).

มนทิพย์ สุคนธมาน.(2543). “การเปรียบเทียบผลของการใช้สัญญาณเงื่อนไขและการใช้แรงเสริมทางสังคมต่อพฤติกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนเทศบาล 1 วัดพระงาม (สามัคคีพิทยา) จังหวัดนครปฐม”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา).

วิทยา เศรษฐวงค์.(2536). “แนวคิดของชาร์ตส์ว่าด้วยความรับผิดชอบ”.วิทยานิพนธ์การศึกษาปริญญาอักษรศาสตรดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาปรัชญา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิมลรัตน์ มือนันต์.(2546). “ผลของการเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดบำเพ็ญเหนือ เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.(สำเนา).
- ศิรินันท์ วรรณกิจ.(2545). “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนร่วมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้วิธีวิจัยแบบสหสัมพันธ์คาโนนอคอล”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).
- ศิริพร สุวรรณการณ์.(2546). “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนตามรูปแบบการเรียนรู้แบบสร้างสรรค์ความรู้”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .(สำเนา)
- สมจิตต์ สุวรรณวงศ์.(2541). “การจัดสภาพการณ์เสริมความคิดเชิงคุณธรรมสังคมตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ เพื่อพัฒนาวินัยในตนเองของเด็กปฐมวัย”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).
- สุพัตรา ฤกษ์บ้าย.(2544). “ผลของการใช้เทคนิคการเรียนรู้แบบร่วมมือ และการใช้สัญญาณเงื่อนไขที่มีต่อความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนไทยนิยมสงเคราะห์ สำนักงานเขตบางเขน กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. (สำเนา).
- สุภาวดี ต้นดิพัฒน์.(2544). “การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความคงทนในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เรื่องการคูณและการหาร ที่ได้รับการสอนด้วยกระบวนการสอนตามแนวคิดของทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์กับวิธีสอนแบบปกติ”, วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.

สาคร ปานจีน.(2545). “ผลของการใช้ชุดการสอนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์และความรับผิดชอบในการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4”,วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ .(ลำเนา).

สำเนียง ศิลป์ประกอบ. (2540). “ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความรับผิดชอบในการเรียน และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาคู่ควบเทียบสำเร็จรูป กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู”,วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (ลำเนา).

อุทัยทิพย์ คีรีนารถ.(2546). “ผลของวิธีสอนโดยใช้แนวคิดคอนสตรัคติวิสต์ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4” , วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ . (ลำเนา)

วารสาร

ชนาธิป พรกุล.(2544).“คลี่พระราชบัญญัติ จัดการเรียนการสอนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง”,วารสารวิชาการ. 18(ตุลาคม 2544),15-18.

มงคล แฝงสาเคน.(2540). “ธรรมกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา” ,วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ . (มกราคม-เมษายน 2540),25-26.

วรรณทิพา รอดแรงคำ.(2541). “ทฤษฎีการสร้างความรู้ Constructivism”. วารสาร สสวท. (เมษายน- มิถุนายน 2541),7-12.

วาริรัตน์ แก้วอุไร. 2541.“แนวโน้มในการจัดการศึกษา : ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเอง”,วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.(กันยายน-ธันวาคม 2541) ,47-63.

สมจิตร วัฒนคลัง .(2542). “การสอนสังคมศึกษากับพัฒนาความคิดในระดับสูง” ,วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์.1(กันยายน-ธันวาคม 2542),47-63.

สมบัติ การจนารักพงศ์. 2547. “สอนแบบสร้างสรรค์ความรู้กับครูสมบัติ”, วารสารการศึกษาไทย.
1 (ตุลาคม 2547), 57-59.

สุนทร สุนันท์ชัย.(2540). “รากฐานและวิธีการนิรมิตนิยม (Constructivism)”, โครงการพัฒนาการ
ทรัพยากรมนุษย์. 4 (กรกฎาคม-กันยายน), 27-28

สุนีย์ คล้ายนิล.(2542). “คอนสตรัคติวิสต์บทบาทใหม่ของการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์”, วารสาร
สสวท. 27 (กรกฎาคม-กันยายน), 6-13.

ไสว พิทขาว.(2542). “การจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎี Constructivism”. ครูจันทรสาร.
1 (มกราคม), 29.

Books , Journals

Bell, B.F. (1993). **Children's Science, Constructivism and Learning in Science**. Gelong : Deakin
University Press.

Cobb, p. (1994). “Where is the Mind? Constructivist and Sociocultural Perspectives on
Mathematical Development”. **Educational Research** 23, 7: 13-20,

Christensen Larry, B. (1993). **Experimental Methodology**. 4 th ed. Boston : Allyn and Bacon .

Enrique, B. and Franciso, N. (1997). “Teaching and Learning about Human Nutrition :
A Constructivist Approach”, **Journal of Science Education**. 19 (10), 1169-1194.

Fosnot, C.T. (1996). **Constructivism : Theory , Perspectives, and Practice**. New York :
Teacher College Press.

Kirk, R.E. (1982). **Experimental Design : Procedure for Behavior Science**. 2nd. London :
Wad Worth.

Saunders ,W.L.(1992). “The Constructivist Perspective : Implication and Teaching Strategies for Science” , **School Science and Mathematics**,92 (3) ,136-140.

Sutherland,P. (1997).**Adult Learning : a Reader**. London : Kogan Page.

Von Glasersfeld,E.(1991). “Construtivism in education.” **In the International Encyclopaedia of Education Research and Studies Supplementary Volume**. New York : Pergamon Press.

Winer.B.J.(1971).**Statistical Principle in Experimental Design** . 2nd.ed. New York : McGraw-Hill.

Theses

Acker, Sharron Flynt.(1996). “Identifying and Correcting Misconceptions about the Solar System through a Constructivist Teaching Approach”.MSC.Dissertation.Texas Woman’ University.

Andrews , S.(1996). “ The Effacts of A Constructivist Learning Environment on Student Cognition of Mechanics and Attitude toward Science :A Case Study” , **Proquest-Dissertation Abstracts**. February,1981-A.

Robyn, M.G.(2004). “The Effects of Cooperative Learning on Junior High School Students during small Group Learning School of Education.(online).Available : <http://Reserch/Responsibility/ScienceDirect - Learning and Instruction The Effects of Cooperative Learning on Junior High School Students during small Group Learning.htm>
[2005 November 6]

- Ramon, Lewis. (2001). "Classroom Discipline and Student Responsibility: The Students' view .(online).Available : [http:// Reserch\Responsibility\ScienceDirect - Teaching and Teacher Education Classroom Discipline and Student Sesponsibility The Students' view.htm](http://Reserch\Responsibility\ScienceDirect - Teaching and Teacher Education Classroom Discipline and Student Sesponsibility The Students' view.htm). [2005 November 6]
- Joseph, J. and Vaal, Jr. (1973) Applying Contingency Contracting to a School phobic : A case Study .(online).Available : <http:// Research\Contingency\ScienceDirect - Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry Applying Contingency Contracting to a School phobic A case study.htm> [2005 october 25]
- Charles, J.W., James R.T., Robert P.L. and Val Baker (1973). Destructive Behavior Treated by Contingency Contracts and Assertive training: A case study, .(online).Available : <http://Reserch\Contingency\ScienceDirect - Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry Destructive Behavior Treated by Contingency Contracts and Assertive Training A Case Study1.htm>. [2005 November 4]
- Nancy ,K., Janz R.N., Marshall,H.B. and Paula, E.H.(1984). Contingency Contracting to Enhance Patient Compliance: A Review ".(online).Available : <http:// Research\Contingency\ScienceDirect-Patient Education and Counseling Contin- gency Contracting to Enhance Patient Compliance A Review.htm>. [2005 November 4]
- Michael Klein, Robert J.P. and Patricia Beresford .(1976). The Modification of Disruptive Behaviors by a Group of Trainable Mentally Retarded Adults (online).Available : <http:// Reserch\Contingency\ScienceDirect - Journal of Behavior Therapy and Experimental Psychiatry The Modification of Disruptive Behaviors by a Group of Trainable Mentally Retarded Adults1.htm>. [2005 october 25]
- Steele.D.F.(1995). "A Constructivist Approach to Mathematics Teaching and Learning by a fourth-grade Teacher".Ph.D. Dissertation.University Of Florida.
- Walden, M.S.(1997). "The Impact of Relatedness between Teacher and Elementary grade Student on Acadamic Achievement" .Phy.D. Dissertation, Pepperdine University.

